

Déli Hírlap

31

Aranykorlátosság és kiadékhivatal: Timișoara-Bukarest, Aranykorlátosság 4. Telefon: este 8 óráig 2-22, azóta 10 2-42. • Előfizetési árak közhirdés: havonként 100 Lei, negyedévre 350 Lei, félévre 650 Lei, egész évre 1200 Lei. Egyes szám 4 Lei, Bukarestben 5 Lei.

Gazdaságpolitikai Napilap
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCETICH ENDRE Dr.

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken hátha kézbesítéssel: havonként 50 Lei, negyedévre 140 Lei, félévre 280 Lei, egész évre 500 Lei. Állami kiadások és állami nyugdíjasok részére: havonként 70 Lei, negyedévre 210 Lei, félévre 400 Lei, egész évre 800 Lei.

1928 / VASÁRNAP / OKTÓBER 28

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 252 SZÁM

Az éjszakai halálvonat

Borzalmas vasuti szerencsétlenség a regátban – Két vasutas bűnös mulasztása miatt a Szimplon a gyorsvonatba futott

Huszonhét halott, negyvenöt sebesült

Temesvár, okt. 27.

Tegnap délelőtt pillanatok alatt terjedt el Temesvárott a hír, hogy a Szimplon-vonatot szerencsétlenség érte. A józsefvárosi állomáson erre izgalmas jelenetek követték egymást. Egy főhadnagy fiatal feleségére és gyermekére várakozott, amikor pedig a Szimplon bizonytalan késéséről értesült, ijedten szaladt a főnökhöz felvilágosításért. Az aggodalom és a kételkedés nem volt indokolatlan, mert a Szimplont az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb vasuti katasztrófája érte.

Az első hír

Tegnap délelőtt tizenegy órakor a krajovai vasutigazgatóság szűkszavú hírviratot intézett a temesvári vasutigazgatósághoz és a táviratban csupán annyit állított, hogy a Szimplont ne várják délelőtt a rendes érkezési időben, mert összeütközés történt. A vasuti szerencsétlenségnek, az első hírek szerint, huszonhét halottja és negyvenöt súlyos sebesültje van.

A vézshír pillanatok alatt terjedt el Temesvárott, nagy megütközést keltve, mert a Szimplon rendszeresen sok temesvári utast visz.

Harminc percre az első hír után újabb jelentés érkezett a temesvári vasutigazgatósághoz. Ez a jelentés viszont úgy szólt, hogy a Temesvárról esütőköpon este hat óra tíz perckor Bukarestbe indult Szimplon-vonatot érte a katasztrófa. Fél óráig a legnagyobb bizonytalanság uralkodott.

Huszonhét halott

Déli tizenkét óra körül Krajova újból jelenkezett és ekkor már részleteket közölt a szerencsétlenségről. A krajovai vasutigazgatóság újabb jelentése szerint ugyanis esütőköpről péntekre virradó reggel a regátban levő S l a t i n a és R e c i a állomások közelében a nyílt pályán egymásnak futott a Bukarestből este tíz órakor Temesvár felé induló Szimplon és a Nagyszeben—Piatra-Olt—Bukarest

között közlekedő gyorsvonat. Az összeütközés rémes erejű volt, mert mindkét vonat a sötétben teljes sebességgel folytatta útját.

A vasuti szerencsétlenségnek, mondja a jelentés, huszonhét halott és negyvenöt súlyosan sebesült áldozata van.

Mindkét vonat mozdonya pozdorjává zúzódott, a Szimplon hálókocsija teljesen tönkrement. Ez a jelentés azonban még nem tisztázta azt, hogy a halottak és a sebesültek melyik vonat utasai közül valók. A déli órákban megútdták azt is, hogy Szimplonon utazott C o r n e a n Péter dr. oravicaai prefektus és H e s s József temesvári vasuti osztálymérnök.

Izgatott várakozás

A krajovai jelentés még annyit jelentett, hogy segélyvonatok indultak a szerencsétlenség színhelyére és a forgalom a Turnseverin—Pitesti vonalszakaszon megakadt, valamint bizonytalan az is, hogy mikor állítják helyre a pályát. Ezek a hírek csak fokozták azt az izgatott hangulatot, amely a katasztrófa hírére Temesvárott urrá lett.

Csak egy halott a Szimplonon?

Délután három órakor a temesvári vasutigazgatóság közvetlen telefonösszeköttetést kapott Bukaresttel. A bukaresti vasuti vezérigazgatóság megerősítette a krajovai jelentést. Eszerint a vasuti szerencsétlenség során a Szimplon utasai közül csupán egy vesztette életét, a halottak és súlyosan sebesültek legtöbbször a nagyszebeni gyorsvonat utasai közül kerültek ki. A bukaresti igazgatóság nem közölt pontos adatokat a halottak számára vonatkozólag, csupán annyit jegyezt meg, hogy harmincnál több a katasztrófa halottainak a száma. A men-

lési munkálatok folynak és a romok alól még mindig emelik ki a halottakat és sebesülteket.

Hibás váltóállítás

A bukaresti vasuti vezérigazgatóság hivatalos jelentései szerint az összeütközés következőképpen történt. A S l a t i n a állomástól nyolc kilométernyire levő R e c i a állomáson szokott találkozni a Nagyszeben felől Bukarestbe induló gyorsvonat és a Bukarestből Temesvárnak haladó Szimplon. A katasztrófa éjjelen a nagyszebeni gyorsvonat néhány perccel előbb érkezett meg R e c i a állomásra, utóbb befutott Bukarest felől a Szimplon is. Hibás váltóállítás következtében a Szimplon ugyanarra a vágányra szaladt, amelyen a Nagyszebeni gyorsvonat már állott.

A hatalmas sebességgel rohogó Szimplon belefutott az álló gyorsvonatba. Az összeütközés borzalmas erejű volt. A nagyszebeni gyorsvonat postakocsija, egy első- és harmadosz'ályu kocsija, valamint a mozdonya összetört.

A Szimplonnak a podgyász'kocsija, a párisi hálókocsija és a mozdonya esett a katasztrófa áldozatául. A halottak száma huszonhét, a sebesültek negyvenöt. A vasuti szerencsétlenséget G o i n e a Marin váltókezelő idézte elő, aki a Szimplont ugyanarra a vágányra terelte, amelyen a nagyszebeni gyorsvonat vesztegelt. Bűnös még P a s c h i l i e János forgalmi tiszt, aki a váltókezelést nem ellenőrizte. Mindketten elszöktek. A vasut kára tizenkét millió lei.

Megmenekültek a temesvári utasok

A halottak között egyetlen temesvári utas sincsen. A Szimplon párisi hálókocsijában halálát lelta R o c c a olasz mérnök, felesége és leánya. A Rocca-család tragédiáját növeli az a körülmény, hogy a mérnök atyját egy hónap előtt Bukarest közelében autókatasztrófa érte, amelynek áldozatul esett.

A párisi hálókocsiban utazott még Lacoste francia vasuti szakértő is, aki megmenekült. A temesvári hálókocsi utasai közül az első jelentés szerint nem sérült meg senki.

A vasuti katasztrófa áldozatai java-részt a nagyszebeni gyorsvonat utasai sorából kerültek ki. A sebesülteket a slatinai kórházba szállították.

Ellentmondó hírek

A Rador bukaresti jelentése szerint a szerencsétlenség úgy történt, hogy a Szimplon hatvankét kilométeres sebességgel rohogott az összeütközés pillanatában és a nagyszebeni gyorsvonat is teljes sebességgel haladt. Ez az értesülés ellentmond annak a hivatalos jelentésnek, amely szerint a Szimplon R e c i a állomás bejárati váltójánál az álló gyorsvonatba futott bele. Tegnap délután három újabb segélyvonat indult Bukarestből és Krajovából a szerencsétlenség színhelyére. Az állam vasutak vezérigazgatója is kiutazott. Erősen megrongálódott a Szimplon temesvári hálókocsija is, de utasainak komolyabb baja nem történt. Az összeütközés következtében a rendes vasuti forgalmat Temesvár felé a pálya helyreállításáig csak Brassón keresztül lehet lebonyolítani.

Hálókocsi halottai

Orsováról érkezett jelentés szerint a szerencsétlenül járt Szimplon utasai másik szerelvényen tegnap délután öt órakor érkeztek meg Orsovára. Az utasok előadása szerint a Szimplon párisi hálókocsijának utasai közül tizenketten haltak meg. Ezek között van két bukaresti ezredes, több nő és gyermek.

Temesvári utas a hálókocsiban nem járt szerencsétlenül. A párisi hálókocsi négy utasa maradt csak életben.

Temesvárra a halálvonat utasai tegnap este érkeztek meg a legborzalmasabb katasztrófa rémes hatásától még mindig remegő idegekkel. Életük legvéresebb emléke marad ez az ut örökre. (Egy szemtanu részletes elbeszélése a 8. oldalon olvasható.)

Nyílt levél Krenner Miklóshoz, a reformcsoport vezéréhez

Írta: Németh Kálmán

Az élni akarás, az élethez való jog, a bilincsekbe rakott, élettől duzzadó magyar erők megfeszülése volt az az ünnepélyes, történelmi nevezetességű magyar nagygyűlés, amikor két milliárdnyi kisebbségi sorsban tengődő testvér elhatározta, hogy a Népek Szövetségétől fogja kérni a főhatalmak által garantált törvények betartását.

Azok, akik szerencsések voltunk ezen a történelmi nevezetességű, talán nemzetünk egész jövő életére kiható nagygyűlésen résztvehetni, ott helyben felállással, orkászzerű tapsal és forró könnyekkel pecsételtük meg a romániai magyar nemzet ezen óriási horderejű lépését.

Meg vagyok győződve, hogy szívből és lélekben ott volt ezen ország egész magyarsága. A nagy ünnepi aktust ezer és ezer igaz magyar család ünnepelte meg.

Most pedig engedje meg Főigazgató Ur, hogy feltegyem a kérdést, nem érzett-e, ha nem is elemi erővel kitérő, de mégis valami melegséget a szíve táján, amikor a romániai magyar nemzet ezt a sorsdöntő lépést megtette? Ön tudja, hogy a kisebbségi sorsban élő magyarság nem a méltányosság alapján és nem a jogra való hivatkozással, hanem egyedül az egyességében rejülő súlyával tud hatni. Miért kellett Önnek a nagy napot követő órákban sietve azt bizonyítani, hogy a romániai magyarság nem egységes? Cikkei sajnos ezt bizonyították, mert amikor kijelenti, hogy nem tartotta a nagygyűlésen való részvételét szükségesnek, akkor kifelé az egyenletlenség képét mutatta.

Az Országos Magyar Párt immár hét év óta rója aktivitásban a kisebbségi rögzös utat. Ezen idő alatt Önnek ismételt volt alkalmunk kritika tárgyává tenni a párt szervezetét és vezetőségét. Ezt sok ízben meg is tette. Legutóbb ezen a téren aktivitását nem éreztük.

Már-már azt hittem és hitték velem együtt sokan, hogy a folytonos kritizálás helyett az alkotás terére lépett és áldásos munkával lesz nemzetének hasznára.

Sajnos ezuttal az arculesapás éppen a legérzékenyebb pillanatban ért bennünket. Mindenekelőtt meg kell állapítanom, hogy az Ön által mért csapás irtózatosan fáj. Önnek száz százalékban sikerült a terve. Ön olyan mélyen sértette a vérző magyar szívet, hogy ezt tényleg nehezebb elviselni, mint a méltatlanságokat és az igazságtalan meghurcoltatások összességét. Az Ön által ejtett seb jobban megviseli a gondoktól terhelt magyar szívet, mint minden eddigi külső bántalom: az Ön útése testvérkéztől ered.

Kifogásolja az elfogadott alapszabálytervezetet. Am legyen igaza, hogy az nem fedi mindenben a hozzáfűzött követelményeket. De kérdelem, miért nem alkotott Ön jobbat? Az alapszabálytervezetek megvitatása során az általam kidolgozott tervezetre annak idején azt mondták a székely megyék kiküldöttei, hogy az ő viszonyaikra

még nem érett meg. Egy az én koromban levő fiatalember, aki ambícióval van telítve, egy kis ferde mentalitás mellett talán nehezteléssel, a kapukat kívülről döngötte, ment volna a legkevésbé dícsőséges pártszékház örvényébe. Ehelyett az történt, hogy

új erővel hozzáálltunk a szervezés nagy munkájához és alapszabályaim alapján sikerült Románia legegészségesebb, legegységesebb és legvirágzóbb szervezetét megteremtünk.

Csekélységem tehát egy, a tűzpróbát dícsőségesen kiállott tervezettel ment a közgyűlésre és eszembe sem jutott ott agítálni, hogy az immár bevált tervezetet fogadják el. Nem kardoskodtam tervezetem mellett azon egyszerű oknál fogva, mert szent meggyőződésem, hogy nem az alapszabályok a legfontosabbak a romániai magyar pártban. Áldozatkész, kötelességtudó, a helyzetet felismerő és helyesen meg-

ítélni tudó magyar népre van szükség, vármegyénként pedig fáradságot nem kímélő 1-2 olyan ember kell, aki a vándorbotot kezébe vegye és faluról-falura járva megalakítsa a tagozatokat és, ha ezek fennállanak, akkor egészséges, dolgozni akaró és lehetőleg keveset kritizáló gárdával fenn kell tartani a kapcsolatot a város és a falu között. Népirodát kell felállítani, amely általános jellegű sérelmek esetén ingyenes jogorvoslást, tanácsot és utbaigazítást ad. Foglalkozni kell a magyar munkanélküliek elhelyezésével, számon kell tartani a magyar munkaadókat, igyekezni kell minden munkaalkalmat magyar munkaerőkkel betölteni. Kulturális téren számtalan alkalom nyílik hangversenyek, műkedvelő előadások és szakszerű előadások megtartására. A jövő szellemi munkásgárdát pedig diákszegélyző akciókkal, diákotthonokkal kell biztosítani. Olyan egyszerű dolgok ezek, akárcsak az ábécé.

Elrontunk azonban minden komoly munkát akkor, ha a messze távolban keresünk megoldást és tönkrevesszük a magyar társadalmi életet úgy gazdasági, mint kulturális téren, ha örökösen felbujtogatunk és kritizálunk.

Főigazgató Ur elégedettségének egyik főoka, hogy a romániai magyar párt kebelén belül, vagy mondjuk meg őszintén, annak élén a kelleténél több mágnást vél látni. Azt hiszem, hogy Önnek nem kell külön bizonyítanom, hogy éppen a magyar nemzet dícsős és nagy tettekre csak akkor volt képes, ha annak minden fia rangra, foglalkozásra, vallásra való tekintet nélkül egy táborba tömörült és minden egyebet elfeledve, csak a nemzet felvált szem előtt tartva egy szívvel-lélekkel küzdött a szép és magaslatos eszméért. Meg vagyok győződve, hogy abban az esetben, ha a magyar mágnások a kisebbségi sorsba jutott fajtestvéreikkel nem törődnek, úgy éppen Ön volna az első, aki szeméretlenül vetné ennek a magyarságtól oly sokat dédelgetett osztálynak a nemtörődöm-ségét. Hála a gondviselésnek, ma a magyar nép, a magyar polgári társadalom, a munkásság és a mágnások is kötelességüknek tartják egy egész tönkrevesszést küzdeni sokat szenvedett fajunkért. Ön pedig meg akarná bontani ezt a szép családot, a magyar pártot azzal, hogy fiaink egy részét kikeresszen. De nem értem, miért éppen Önnek kevésbé demokratikus a magyar párt.

hiszen Ön volt az, aki a legutóbbi választásokat megelőzően a kisebbségi blokk helyett a legkevésbé demokratikus román párttal akart szövetkezve a választásokba belemenni.

Szükségese nek tartottam ezeket Önnek nyílt levélben megmondani, mert úgy érzem, tartozom ezzel a népnek és tartozom az önzetlen magyar vezetőknek. Ne vegye rossz néven, hogy egy aránylag fiatalember Önt, a tudós hírében álló nagy embert, merészelté így nyíltan felelősségre vonni, de sokezeren megbotrántottunk azon az ünneprontáson, amit a nagy nap után következő néhány órára rendezett. Másrészt azzal vert meg a végzet, hogy fájóknak fájdalmakban bővelkedő napjait talán fokozottabban érzem, mint más testvérem. Szeretem, rajongok azért a magyar népért, amelynek fia vagyok és amelynek üdvéért politikai tevékenységemet megelőzőleg tíz éven át mint egyszerű nemzet napszámosa, mint néptanító, munkálkodtam.

Engedje meg, hogy azzal a legszerényebb, de kötelességszerű tanácsal szolgáljak, hogy az egyenletlenség szításával az amugy is minden oldalról megtépett magyar népet kímélje meg. Végül figyelmébe ajánlom az általam szerkesztett tízparancsolat tizedik parancsát, amely így hangzik: »A magyarság egységét óvd meg minden erőddel, a pártütöket átok sújtja, egyességben az erő.«

Husznál több feljelentés élezett a temesvári ügyészségre a Danubia biztosító ellen

Temesvár, okt. 27.

A Danubia biztosító társaság ellen az utóbbi időben több temesvári, bán-sági és aradi ügyfele büntető feljelentést tett a temesvári ügyészségnél. A Danubia, amely főképpen hozomány-biztosítással foglalkozott, az utóbbi hónapokban anyagi válságba került és nem teljesítette az ügyfeleivel kötött megállapodásokat, nem fizette ki azokat az összegeket, amelyek ügyfeleit házasság esetén a kötvény szerint megilleték. A károsult emberek végül is büntetőúthoz folyamodtak és husznál több feljelentés fekszik már a temesvári ügyészség előtt. Egy millió leit is meghaladja az az összeg, amelyet a biztosítottak a Danubiától követelnek. A feljelentések ügyében a nyo-

mozást Nicolau ügyész folytatja, aki az elmúlt hetekben már letétbe helyeztette a temesvári ügyészségnél a Danubia könyveit és a feljelentésekre vonatkozó eredeti kötvényeket. Időközben történt, hogy Popovici György és Popescu Romulusz a Danubia két vezetőembere elhagyta állását, de a temesvári ügyészség az eddigi ügykezelésért őket teszi felelőssé. Nicolau ügyész elkészült az előzetes nyomozás munkájával, kihallgatta a károsultakat, átvizsgálta az üzleti könyveket és ma reggel kilenc órára kihallgatásra rendelt be Popovici György és Popescu Romulusz, volt igazgatókat. A kihallgatás teljesen új fejleményeket hozhat a Danubia ügyében.

Mindenki legyen óvatos mert Temesvároft több hamis ezer leiesre akadtak

Temesvár, okt. 27.

A Déli Hírlap tegnapi száma megírta, hogy esütörtökön délután ismét újabb hamis ezer leies bankjegyek tűntek fel Temesvároft. A Banca Nationala temesvári fiókja telefonon értesítette a rendőrséget és a sziguranéat, hogy egy temesvári kereskedő öt darab ezer leies bankjegyet mutatott be, amelyek hamisaknak bizonyultak. Az illető kereskedő elmondta, hogy délután a közalkalmazottak szövetkezetében akart fizetést teljesíteni és ott történt, hogy átadott ezer leies bankjegyeiből visszkapott öt darabot azzal, hogy azok gyanusak. Erre elment a Banca Nationalába, hogy ott meggyőződjék róla, vajjon a bankjegyek jók-e, vagy sem. Arra a kérdésre, hogy a bankjegyeket honnan kapta, azt válaszolta, hogy egy temesmegyei földbir-

tokostól, aki esütörtökön délelőtt száznegyvenhat darab ezrest vett föl az egyik temesvári bank pénztáránál és azokból átadott egy részt a kereskedőnek. Véletlen, hogy a kereskedő öt darab hamis ezrest, amelyek a csomagban egymás mellett feküdtek, megkapta. A temesvári pénzügyészhöz a hamisítványok valószínűleg valamely befizetés után jutottak és nehezen állapítható meg, hogy ki fizette be azokat. Ugy a földbirtokosnak kifizetett többi pénz között, mint a banknál levő bankjegyek között — mint a vizsgálat megállapította — több hamis ezer leies bankjegy nincsen. A hamis ezresek ügyében a vizsgálatot Bungheanu István sziguranca vezérfelügyelő, Gutu Athanasz rendőrigazgató és Planck Frigyes detektívönök vezetik nagy apparátussal.

Ügynökök segítségével szerzik egyes ügyvédek az ügyfeleket és hatósági közegek is ügynökösködnek

Temesvár, október 26.

Nagy feltűnést keltett a Déli Hírlap cikke arról az értekezletről, amelyet több temesvári román ügyvéd tartott néhány nap előtt és amelyen állítólag elhatározták, hogy mozgalmat indítanak a Temesvároitt letelepedett regáti ügyvédek ellen és egyben követelni fogják a kisebbségi ügyvédek román nyelvvizsgáját is. Közöltük kivonatosan annak a beadvány-nak tartalmát is, amelyet ezen bizalmas értekezlet miatt Bottez Demeter ügyvéd az ügyvédi kamara dékánjához intézett.

Hbben Bottez azzal vádolja a temesvári román ügyvédek, hogy kényerüket féltik a regáti és a kisebbségi ügyvédektől és mozgalmuknak ez a magyarázata.

Ezen cikke vonatkozólag, mely egyelőre kizárólag a Bottez-féle memorandum tartalmának közlésére vonatkozott, Cioban Pompil dr. ügyvéd a következőket jelentette ki:

— Nem igaz, hogy bármilyen titkos értekezletnek kezdeményezője lettem volna. Engem Gropsian Mihály dr. ügyvéd felkért, hogy az ügyvédi kamarában — tehát nem titkos helyen — tartandó értekezleten részt vegyek, hogy megvitassuk az ügyvédség terén észlelhető bajokat és visszaszállást. Ezen meghívás folytán megjelentem az ügyvédi kamarában, ahol tényleg volt egy értekezlet, de ezen értekezleten, amíg én ott voltam, egyáltalán nem volt szó a regáti ügyvédek kiésszékeléséről, sem a kisebbségi kartársokról, hanem igenis

szó volt arról, hogy egyes ügyvédek ügynökök útján szerzik meg ügyfeleiket és arról, hogy egyes hatóságoknál maguk a hatósági közegek töltik be ezt az ügynöki szerepet.

Ez az állapot már türethetlenné vált és közérdek ennek az állapotnak és szervezett ügynökösködésnek véget vetni.

— Miután az értekezleten erre vonatkozólag konkrét adatok merültek fel, abban állapodtunk meg, hogy az illetékes hatóságok főnökeinek kell feltárni ezt a helyzetet és annak megszüntetését kérni. Ennek az ügynek lezárása után nekem el kellett hagyni az értekezletet, mert aznap félhat órakor igazgatósági ülés volt a Ház(ulajdonosok Egyesületében). Nyilvánvaló tehát, hogy nem megélhetési helyzetünk, hanem

az ügyvédség régi tekintélyének megóvása volt — szerény véleményem szerint — az értekezlet egyetlen célja a szervezett érdekeltségek és ügynökösködések ki-zárásával.

hogy szabad verseny mellett alkalmas adjunk Bottez Demeter ügyvéd urnak és másoknak is kiváló ügyvédi készségüknek tanujelét adni.

— Hosszu ügyvédi tevékenységem és működésem alatt soha rólam nem állította még senki, hogy kisebbségi kartársak, avagy regáti kollegák ellen bármelyes akciót indítottam vol-

na és meg vagyok győződve, hogy ezt a vádat jelenleg sem tartja fenn ellenem senki.

Gropsian Mihály dr. szenátor felhívott telefonon és kijelentette, hogy mindenben esatlakozik Cioban

Pompil dr. nyilatkozatához. Elmondotta még azt is, hogy az egész akciót nem ő kezdeményezte, hanem őt is meghívták a megbeszélésre, amely különben nem irányult a kisebbségi kartársak ellen.

A nemzeti becsület halottja lett a pilóta

London, október 26.

Most már kétségtelen, hogy Macdonald angol pilóta, aki tudva evőleg kezdetleges repülőgépen akarta az óceánt átrepülni, kockázatos útja során elpusztult. A pilóta felesége most egy újságíró előtt kijelentette, hogy férje már Lindberg sikere alkalmával elhatározta vakmerő vállalkozását és pedig azért, mert meg akarta

mutatni, hogy egy angol is tud annyit, mint egy amerikai. Elindulása előtt egyik barátját megkérte, hogy legyen gyámja kicsiny fiának és vigyázzon rá addig, amíg felnő és katonának lesz. Utja előtt kijelentette, hogy ne aggódjanak érte, ha nem is hallanak felőle hírt, mert Hawker pilótát is halottnak tartották és öt hónap mulva mégis megkerült.

Bocsánatot kért

Fábián képviselő nyílt ülésen a magyar belügyminisztertől

Budapest, október 26.

Emlékeztet, hogy Fábián Béla képviselő a parlament nyílt ülésén azzal vádolta meg Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkárt, hogy a csongrádi bombamerénylet tettesei-nek neveit már másfél év óta tudja, de nem indított ellenük nyomozást és palástolta a bűnösöket. Vádjait azonban nem tudta adatokkal bizonyítani és a Ház az ügyet a mentelmi bizottság elé utalta. A képviselőház tegnapi ülésén fölolvasták a mentelmi bizottság határozatát, amely

Fábián Bélát Sztranyavszky államtitkárral szemben hangoztatott példátlan és durva vádjaiért jegyzőkönyvi megróváásra ítélte.

Ugyanesak a tegnapi parlamenti ülésen Fábián Béla szót kért és kijelentette, elismeri, hogy a keddi ülésen a csongrádi polgármester jelentése alapján a belügyminiszteriummal és különösen Sztranyavszky államtitkárral szemben hangoztatott vádja telje-

sen alaptalan. Azután így folytatta szavait:

— Ezért kötelességemnek tartom, hogy a sértésért elégtételt adjak. A ház színe előtt Sztranyavszkytól és a belügyminiszteriumtól ünnepélyesen bocsánatot kérek.

Seitovszky belügyminiszter Fábián szavai után kijelentette:

— Az elégtételt elfogadom és az ügyet befejezettnek tekintem.

Sztranyavszky Sándor államtitkár a következő kijelentést tette Fábián szavaira:

— Fábián képviselő ur súlyos vádjait a bíróságnál kívántam tisztázni, de a most nyújtott elégtételt elfogadom.

Ezek után a köztünk esett sértő kifejezéseket meg nem törtéteknek tekintem.

Hir szerint a személyes sértések ügyét fegyveres elégtétellel fogják elintézni. Fábián segédei már tegnap tárgyaltak Sztranyavszky segédeivel.

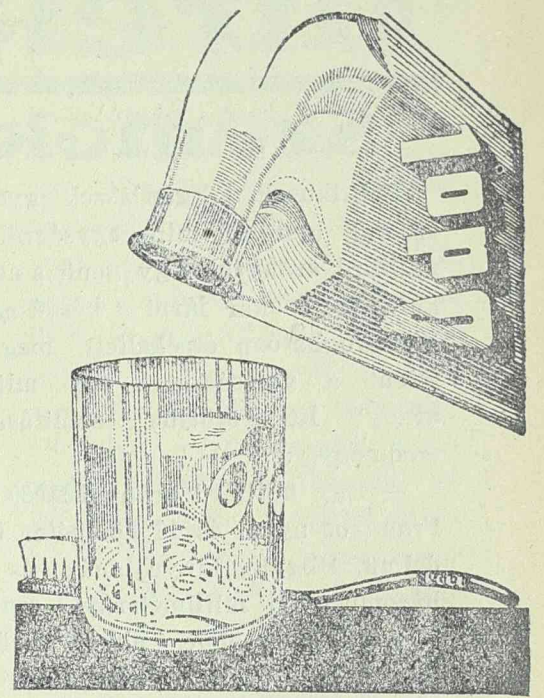
Megmérgezte gazdáját egy bűnös asszony, aki állítólag saját családját is kiirtotta

Nagybecskerek, okt. 26.

Kosztics Miklós, a Narodna Banka becskereki fiókjának igazgatója, hetek előtt megbetegedett és mert betegségét a nagybecskereki orvosok nem tudták meggyógyítani, Belgrádba ment. Ott megállapították, hogy Kosztics, aki egy hét alatt husz kilót veszített testsúlyából, valamilyen titkos mérgeggel esett áldozatul. Visszatérve Nagybecskerekre, közölte a belgrádi orvosok véleményét Dimitrijevic Tihámér dr. rendőrkapitánnyal, aki titokban megkezdte a nyomozást. A nyomozás eredménye az, hogy letartóztatták Markov Pedragot, a Narodna Banka becskereki intézetének kapusát és feleségét, aki az igazgató szakácsnője. Markov többször kért az igazgatótól elölleptetést, de mert azt nem kapta meg, valószínűleg bosszútól vezéreltetve rávette a

feleségét, hogy mérgezze meg a gazdáját.

A vizsgálat érdekes adatokat hozott felszínre. Kiderült, hogy Kosztics Miklós bankigazgató felmondott a szakácsnőjének és annak férjét Markov Pedragot is elbocsátotta szolgálatából. Az igazgatón a mérgezési tünetek éppen aznap mutatkoztak, amikor szakácsnője utoljára főzött neki ebédet. A vizsgálat során rájöttek arra is, hogy Markov Pedrag akkor kezdett feleségének udvarolni és szerelmi viszonya is volt vele, amikor első férje, Vaszkov Mladen még élt. Markov közölte az asszonnyal, hogy feleségül akarja venni, előbb azonban szükséges, hogy férjétől megszabaduljon. Nemsokára egymásután haltak meg hirtelenül Vaszkov Mladen és két gyermeke, néhány hónap mulva pedig Markov Pedrag házasságot kötött az

Az Odol a világ legkoncentráltabb szájzive. Néhány csepp elégséges! Tehát az Odol használata lakarekosság! Tehát az Odol olcsó!

özvegyvel. Valószínűnek látszik, hogy az asszony — alighanem Markov tudtával — megmérgezte férjét és két gyermekét. Az ügyészség elrendelte a három holttest exhumálását. A rendőrség Markov Pedragot és feleségét át kísérte az ügyészségi fogházba.

Megszökött a csendőrségtől és önként jelentkezett az ügyészségen

Temesvár, október 27.

Lacunás temesmegyei községben, mint megirtuk, holtan találták ágyában Miu Mária nyolcvanhat éves asszonyt. A halál egyes körülményel arra engedtek következtetni, hogy az öreg asszonyt meggyilkolták. A véres tett elkövetésével az asszony Miu Péter nevű hatvanhat éves fiát gyanúsították. Miu Pétert a csendőrök őrizetbe is vették, a temesvári ügyészség pedig elrendelte a holttest felboncolását a halál közvetlen okának kiderítésére. A csendőrség megállapította, hogy az öreg asszony rejtélyes halálával egyidejűleg a lakásban levő százezer lelt megtakarított pénze is nyomtalanul eltűnt. Miu Péter a csendőrség előtt tett kihallgatása során tagadta a szörnyű vádat és elmondta, hogy Dettán a járásbírószágon járt a gyilkosság napján és amikor hazatért, akkor értesült a borzalmas esetről. Miu Péternek sikerült a csendőrségtől megszökni és gyalog bejött Temesvárra, ahol tegnap önként jelentkezett az ügyészségen. Időközben a csendőrség a boncolási jegyzőkönyvet is eljuttatta a temesvári ügyészséghez, amelyet Seceureanu Romulusz vezető-ügyész ma tanulmányoz át. Az iratok áttanulmányozása után dönt az ügyészség az anyagilkossággal gyanúsított Miu Péter letartóztatása ügyében.

IZGALOM AZ ÁLLÍTÓLAGOS HABS-BURG-RESTAURÁCIÓ TERVE MI-ATT. Bukarestből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint a magyarországi legutóbbi rojalista tüntetés kitűnt és nyugtalanságot keltett Prágában és Bukarestben egyaránt. A lap értesülése szerint az elégtelenség nyomán mindkét állam kormányja közös akciót kezd és a magyar kormány figyelmét felhívja arra, hogy a Habsburg-restauráció megkísérlésének súlyos utókövetkezményel lenének.

Hírek

Számok

Politikusok, közigazdászok gyakran szoktak beszélni, mint egységről egy milliárd aranyról. Egy genfi statisztikus végére akar járni a kérdésnek s közzelfoghatóan érzékelteti meg, mit jelent a valóságban egy milliárd arany? Itt közöljük számításainak eredményét:

— Egy milliárd arany 322.580 kilogrammot nyom és 16 köbméter terjedelmű. Hogyha kinyujtanák és egy háromnegyed milliméternyi szalagot formálnának belőle, akkor körül lehetne vele övezni az egész földgolyót. Elszállításához 64 vagon lenne szükséges, amikor is mindegyik 5000 kilogrammot vinne az értékes fémből. Miután megolvasztanánk, 22 szobrot készíthetnénk belőle, melynek mindegyike tömör arany volna.

Természetesen ezek a nagy számok eltörpülnek akkor, hogyha arra gondolunk, mit jelent egy milliárd ezüst. Ez ötmillió kilót nyom, több mint a felét annak, amit az Eiffel torony (turisták nélkül). Ebből az anyagból 626 szobrot lehetne készíteni, egy képviselőház minden tagját meg lehetne formálni. (Amennyiben a szobrászok érdeemesnek tartanák őket erre.)

Ami a milliárd aranyat illeti, a fölemeléséhez 6000 erős, tagbaszakadt ember kellene, ha pedig francia aranyakban volna és egyiket a másikra raknánk, oszloposan 33.000 méter magasságra érne el, vagyis nyolcszor magasabb lenne, mint a Montblanc.

Azoknak a képviselőknek és minisztereknek, akik dobálóznak a nagy számokkal és milliárd aranyokról beszélnek, ezek az utmutatások talán hasznosak lehetnek.

— **Krisztus királyságának ünnepe.** A katolikus egyház — mint a Déli Hírlap megírta — holnap ünnepli meg Krisztus királyságának ünnepeit. Dél előtt kilenc órakor a székesegyházban nagy ünnepi mise lesz, amelyet papi segédlettel Kayser Lajos prépost celebrál. A prédikációt Wegling János kanonok tartja. A Katolikus Népszövetségnek a piarista főgimnázium nagytermében tervezett kulturális délutánja, amelyet Krisztus király hódolatának akartak szentelni, közbejött akadályok miatt elmarad.

— **Véglegesített tanerők.** Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi miniszter Cheveresan Sándor középiskolai tanárt a dettai gimnáziumnál, Lungu Spataru Ofelia tornatanárnőt pedig a lugosi női tanítóképzésénél állásukban véglegesítette.

— **A gyilkos képviselő francia védője.** Zágrábról jelentik: Torres Henry hires francia büntetőjogász, aki a Radics-ésaládot fogja képviselni, tegnap Zágrába érkezett. Mint ismeretes, a gyilkos Raesics Punisa francia ügyvédet fogadott Geofery személyében, aki annak idején Landru tömeggyilkosát védte. A horvátok nagy ünnepélyességgel fogadták Torres ügyvédet, aki a hatalmas peranyagot a helyszínen akarja tanulmányozni.

— **Világhírű templom égése.** Amsterdamból jelentik: A tounai világhírű székesegyház tetőzete tegnap este leégett. Az egész templom, amely egyike Belgium legszépbb műemlékeinek nyilván megrongálódott.

TESSÉK PÉLDÁT VENNI. Dublinból jelentik: Fitzgerald ir honvédelmi miniszter bejelentette a parlamentben, hogy az ir hadsereget ötezer emberre redukálják. Öt évvel ezelőtt az ir hadsereg létszáma még ötvenezer ember volt, ma mindössze kilencezerháromszáz, amelyből most négyezerháromszáz embert elbocsátanak. Azok a nagyhatalmak, amelyek már évek óta állandóan beszélnek a leszerelésről, követhetnék Írország példáját.

— **Löwenherz volt főkantor sirkö-avatása.** A múlt évben hirtelen elhunyt Löwenherz Ede volt temesvári főkantor sirkövét az izraelita hitközeg nagy ünnepélyességgel e hó 28-án, vasárnap délelőtt tizenegy órakor avatja fel a belvárosi zsidó temetőben.

— **Harangszentelés Klopódián.** Rejda János klopódiái gazdálkodó évek előtt Amerikába vándorolt ki. Az új hazában sem feledkezett meg szülőfalujáról és honfitársai körében gyűjtést indított a klopódiái katolikus templom részére készíthető harangjára. A gyűjtés eredménnyel járt és az új harang elkészült, amelyet ünnepélyes istentisztelet keretében vasárnap, október huszonnyolcadikán avatnak fel. A szertartást Mischenkó József nagyzsámi plébános végzi.

— **Azt várta, hogy felmentsék.** Bukarestből jelentik: Ghitescu román kereskedelmi attasé ellen büntető eljárás volt folyamatban hivatali minőségével össze nem egyeztethető üzletek lebonyolítása és megvesztegetés miatt. A bukaresti semmitűzők legutóbb végső fokon foglalkozott ezzel az ügyvel és helybenhagyta az alsó bíróságok marasztaló ítéletét. Ghitescu most erre brosúrát adott ki, amelyben hangoztatja, hogy elítéltetése tervszerű hajszásnak az eredménye. A brosúra Bukarestben kínos feltűnést keltett.

— **A családi élet melege.** Wulff Hildegárd dr. missziós nővér, aki Németországból jött vendége a temesvári szociális missziótársulatnak, a Banatia-termében megtartotta első előadását. Az előadáson igen nagyszámu közönség volt jelen és ott volt Pacha Ágost püspök is. Wulff Hildegárd dr. a keresztény charitászról beszélt. Különösen kiemelte azt, hogy amíg a modern államélet a családi életet szétzilálja, addig a keresztény charitás a családi életet igyekszik bensőségeibe tenni. Beszélt arról, hogyan igyekezzenek a nők az általános nyomort enyhíteni. A esütörtöki előadás után pénteken este Wulff Hildegárd dr. igen tanulságos oktatást adott a gyermeknevelésből.

— **Károlyi Mihály perének újrafelvétele.** Budapestről táviratozzák: Károlyi Mihály — mint ismeretes — perének újrafelvételét kérte, amit azonban a budapesti ítélőtábla elutasított. A kuria felebbezés folytán tegnap kezdte meg az újrafelvételi kérelem tárgyalását.

— **Sikkasztások a végtelenségig.** Bukarestből jelentik: Az egyik fővárosi adóhivatalnál több milliós sikkasztást fedeztek fel. Negulescu adóhivatali főnök és Gilescu pénzbeszedő a bűnösök, akik ellen az eljárás megindult.

A ZEPPELIN VISSZAINDUL EURÓPÁBA. Lakehurstből jelentik: A Graf Zeppelin léghajónak tegnap kellett volna amerikai körútjára startolni, azonban Ecken er Hugó dr. elhalasztotta a körrepülést. Nincsen kizárva, hogy az amerikai körrepülés teljesen elmarad. Ebben az esetben a Zeppelin már ma, vagy legkésőbb holnap elindul Európa felé. A Zeppelin személyzete parancsot kapott, hogy az indulásra tegye meg a szükséges előkészületeket.

— **Vitás városi tanácsnokság.** Bukarestből jelentik: A lugosi prefektus még az elmúlt évben megsemmisítette Róth Ernő dr. és Abramescu Jánosnak, a karánsebesi városi tanács két tagjának mandátumát. A megsemmisítés azon az alapon történt, mert Róth Ernő dr. elnöke a karánsebesi téglagyárnak, amely Karánsebes városával üzleti összeköttetésben áll, Abramescu pedig kincstári ügyész és így, mint köztisztviselő, nem lehet tagja a városi tanácsnak. A prefektus döntését az érdekeltek a belügyminiszterhez felebbezték meg. A belügyminiszter most döntött. Róth Ernő esetére vonatkozólag a miniszter megállapította, hogy vállalata nem áll szerződéses viszonyban a várossal és ennélfogva tagja lehet a városi tanácsnak. Abramescuesetében a miniszter helytadott a prefektusi érvelésnek, mert Abramescu mint kincstári ügyész állami tisztviselő és nem lehet tanács-tag.

* **Gál Anna ritmikus tornaiskolája** iratokozások" egész napon át, III. Str. november hó elsején megnyílik. Beromulusz, (Hattyu-utca) 9, szám alatt.

— **Felfüggesztett bírák.** Krajováról jelentik: A krajovai tábla fegyelmi bírósága Belcinea nu járásbírórt és két jegyzőt a fegyelmi eljárás során állásától felfüggesztett. Megvesztegetés és okmányhamisítás miatt történt a felfüggesztés.

* **Orvosi hír.** Stefanovits Milivoj dr. gyárvárosi kerületi orvos betegségéből felépült és rendeléseit a gyárvárosi Háromkirály-utca 2, szám alatt (I. em.) ismét megkezdte. Rendel reggel 8-9 és délután 2-4 óra között.

— **Hetvenkét éves életunt.** Fenlakeről jelentik: Odoosan Moise hetvenkét éves fenlaki gazdálkodó tegnap lakásán felakasztotta magát, mire hozzátartozói rátaláltak, már halott volt. Tetét valószínűleg életuntásból követte el.

— **Ismét gyilkolt egy fiatal diák.** Münchenből jelentik: A glattbachi nevelőintézetben tegnap a pineében egy feldarabolt fiuhullát találtak, amelyben Holländer gyári üzemi vezető tizenöt éves fiát ismerték föl. A gyilkosságot egy tizenhat évesztendő nővendék követte el, aki egyuttal az üzemi vezető lakásából ötszáz márkát is ellopott. A gyilkosság háttere igen rejtélyes.

* **Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében** ma a következő menü 50 lei: gomba leves, spenót tükörtőjással, sertés karaj burgonyával és salátával, tészta. Két fogásos esti menü 30 lei. Abonánsok házon kívül is felvétetnek. Ebéd vacsora 1800 leitől feljebb. Naponként frissen csapolt Rekord special sör.

PHONOFILM

BESZÉL
ÉNEKEL
ZENÉL

NEM RÁDIÓ GRAMOFON

Szombat és vasárnap disznótoros vacsora a közismert **Morieo Döme** komikus előadásaival, Selyemgyár-utca 1. szám alatti Tánccsarnokig. A zenét RÁCZ Gábor szolgálja. Kitűnő italok, jó konyha. (3248)

Ügynököket keres

részvénytársaság egy jól bevezetett és jövedelmező házicikk árusításához, kik vidéke jól be vannak vezetve. Övebb felvilágosítást **RUDOLF MOSSE S. A.** hirdetője Timisoara I. Stra a Mercy 2 nyújt. (1917)

Aki pénz akar megtakarítani, az vásároljon a 20 év óta fennálló, nagy választéku raktárunkból és gyárunkból

butort.

Elsőrendű munka, szolid kivitel.

Schusztar

Fiók: Bonnaz-u. 13. Gyár és raktár: Korona-u. 14 a 3-as és 6-os villamos végállomása. Telefon 11-91. 2415

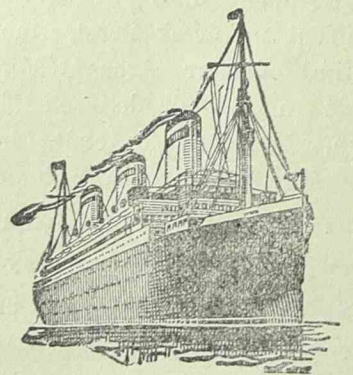
„Olla“ a márka, amelyben sohasem csalatkozik. Olla bebizonyíthatólag a legmegbízhatóbb. Mindenütt kapható, valódi csak ha az „Olla“ név látható.

PESTRE UTAZÓK FIGYELMÉBE! HOTEL JÓZSEF FŐHERCEG

SZÁLLODA

Budapest, Keleti-pályaudvarnál, Baross-tér 2. Elegáns, tiszta szobák, hideg-, melegviz, fürdők, lift stb. Szobák már 4 pengőtől Olcsóbb, mint otthon!!! Teljes penzió. Szobával, napi háromszori bő étkezéssel (naponta kétszer husétel) már 7 pengőtől Tejjó és étterem az Orsz. Magyar Tejszövetk. Közp. vezetése alatt áll.

A Hamburg-Amerika Linie

elsőrendű gőzösei rendszeresen indulnak Északamerikába, Kanadába Délamerikába összes államaiba (Argentina, Brazília, Uruguay, Peru-Chile, Cuba, Mexiko) valamint a világ minden részébe. Hirnevés ellátás és bánásmód. Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

(igazgató L. H. Lazarovitz)
Temesvári, Strada Mercy 2,
Arad, Strada Eminescu 12. 2963

ORT.

28

3241

NÉMET SZÍNHÁZ!
Délután 4 órakor: ESTE 9 ÓRÁKOR;
STÖPSEL DIE VERTAGTE NACHT
NEM FOGYKIA NEVETÉSBŐL

»CORSO« cukrászda

3249 A Józsefváros legjobb ocsónázó helye. Árban olcsó, minőségben elsőrangú.
MEGNYILIK November elsején Bulev. Berthelot (Kossuth Lajos-u.) 21

AVERESCU HIVEKET VERBU-VÁL. Bukarestből jelentik: Averescu tábornok aláírásával a néppárt propaganda-iratot bocsátott közre, amelyben a párt vidéki tagozatait erősebb tempójú munkára szólítják fel. Kifejti a röpirát, hogy a néppártnak kötelessége első sorban a nemzeti parasztpárttal szemben is akciót kifejteni és ezen párt táborából kell új híveket szerezni a néppárt részére. Ugyancsak erős munkát kell kifejteni a liberálisokkal szemben is, de Jorga professzor pártját kimélni kell, tekintettel az eljövendő fuzióra.

— **Sólyommadarat** kínált eladásra. Tegnap délután a Szentgyörgy-téren nagy néptömeg fogott körül egy napszámosembert, aki sólymot kínált a járókelőknek megvételre. A sólymot a Vadászerdőben fogta és a madár lábán gyűrű volt „Budapesti magyar királyi ornithológiai intézet 1926. — 3309” felirással. Az emberek megcsudáltak a madarat, amely ki tudja milyen nagy kerülővel jutott Temesvárra, de senki nem vásárolta meg. A napszámos szárnyas zsákmányával továbbment, hogy valahol vásárlót találjon.

— **Adomány.** Timár Istvánné ötven lejt adományozott egy szegény özvegy asszony részére, akinek a szemét legközelebb fogják megoperálni. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

— **A gyárvárosi Sziv-gárda zászlószentelése** vasárnap, október 28-án lesz. Délelőtt félnyolcor nagymise lesz, melyet Rech K. Géza esperesplébános mond. A mise keretében harminc új gárdatagot vesznek föl. A tulajdonképpeni zászlószentelés délután félnyolcor lesz a gyárvárosi zárdában, mely alkalommal az ünnepi beszédet Takács János segédlelkész tartja. A zászlóanya Veterány Viktorné lesz.

— **A svéd gyufatröszt Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: A Svenska svéd gyufatröszt Jugoszláviában is magához ragadta a gyufamonopóliumot, mint Magyarországon. A jog fejében huszonkét millió dollár kölcsönt adott Jugoszláviának kilenvenéves kibocsátású árfolyammal harminc éves törlesztésre hat és negyed százalékos kamattal.

* **Sürgős!** Gummi bélyegzőket 2 óra alatt készít „Perfekta” bélyegzőgyár. Szent György-tér 4.

Feltűnő olcsón
a különlegességi ruhaárúházban vásárol

Fuchs Sándor
Józsefváros, Scudier-tér 6

Fekete télikabát . . . 150 lei
" " allérral 150 lei

Börkabát szörme-
béléssel . . . 2000—3000 lei

Bundakabát . . . 1600—2400 lei

Átmeneti kabát 1475—2000 lei

Rövid kabát . . . 600 lei

Fregolli . . . 1650 lei

Sportruhák, gyermekruhák b5
választékban. Szövetlerakat.

Saját szabóműhely,

A bunda

Pompás prémbundában, kigyóbőr cipőben, parfömfelhőtől körülvéve sétált unott arccal egy idősebb uriaszszony. Únt mindent, hiszen neki már megadott az élet bőkezűen, adakozó kedvvel, amit csak kívánt. Kényelmes, jó élet, szerető férj, divatos fürdőhelyek látogatása, prémbundák, nagy esztélyi ruhák, illatos csipkék, miknek az elkészítésén sok fürgekezü, üresgyomru fiatal leány rontotta a szemét, mindez már megszokott, megunt dolog volt számára. Bágyadtan engedte át magát a hűvös esti szélnek és akaratlanul báb gyanánt sodródott tovább a hömpölygő emberáradatban.

Parancsoló fölényvel kezdte hivatgatni egy pazar fényben uszó kirakat. Gondolkodás nélkül lépett a csillogó üveg elé, hogy azután ajkbiggyesztéssel nézze végig a vagyont érő bundákat, amik mind eltörpülnek az övéi mellett. Nem, határozottan nem voltak szépek. Sőt egyenesen hátborzongató slendriánsággal voltak kidolgozva ezek a prémekek és ő meg volt róla győződve, hogy nem is akadhat senkisémmel, aki talán megvenné ezt a rettenetes holmit, ezt a gicset, ezt a vacakot.

Hátralépett. Ebben a pillanatban beleütközött valakibe. Pincelakások egészségtelen gőze, hántott burgonya-

illat és valami avas vajszag lengte körül ezt a valakit. Alázatosan lehajtott fejjel mormolt bocsánatkérő szavakat, hogy azután mohó szemmel nézze ezeket a remek dolgokat, amiket csak így a kirakatokon keresztül esedálhat meg.

Fiatal munkásasszony volt, testét valami kimondhatatlan színű, óeska, molyette kabát borította és kis lábait nem magas sarku cipő, hanem ormólan nagy bakkanes takarta. Kitágult pupillákkal nézte a bundákat és olyan áhítattal végig az arcán, mint, amikor a muzulmán először lép Mekkába, ebbe a szent városba és meglátja a esodálatos Kába követ. Ez a rongyokba takart asszony egy pillanatig sem mert olyan esztelen lenni, hogy röpké ábrándokat szőjjön a szücsök ilyen remeke iránt. Ő nem, megelégedett velük így a kirakatokon keresztül, hogy azután otthon a sötét, nedves pincelakásban, amikor alszik ilyen bundáról álmodjon. Egy éppen ilyen esodálatos szépségű bundát foghasson kézbe és ha nagyon gyönyörűt álmodna, akkor sétálhasson ebben, mint ez a nagysága, aki olyan esodálkozva nézte őt végig és később biborpiros arccal futott el a kirakattól. Mintha szegyelte volna magát . . .

(ike.)

— **Költözködik az államépítészeti hivatal.** Az államépítészeti hivatal, amely létesítése óta a kormányzati épület harmadik emeletén volt elhelyezve, legközelebb a vármegyeház földszintjére költözködik. A hivatal részére most alakítják át a volt levéltári helyiségeket és az azokhoz tartozó levéltárosi lakást.

— **Biciklit lopott.** Kovács Lajos munkás feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap délután ismeretlen tettesek ellopták a kerékpárját. Kovács Lajosnak néhány perényi dolga volt a munkasóththonban és kerékpárját a kapu előtt hagyta. Mire visszatért, a biciklinek hiált helyét találta.

— **Katolikus templom új keresztje.** Az erzsébetvárosi katolikus hitközség a Bessenyei-telepen épülő katolikus templom részére díszes kivitelű keresztet adományozott. A kereszt ünnepélyes felavatása vasárnap délelőtt Páter László végzi.

— **Összetett kezekkel kegyelmet kér a gyilkos.** Ujvidékről jelentik: Marince Ráda földműves a múlt évben Ujbeese és Kumán község között az országuton megtámadta és megölte barátját Ermićs Szredoje kumáni legényt, aztán kirabolta és az ut szélén hagyta a hulláját. A nagybecsereki törvényszék Marince Rádát kötélt általi halálra ítélte, és az ítéletet most az ujvidéki felebbviteli törvényszék szintén helybenhagyta. Az ítélet hallatára a legény összetett kezekkel, zokogva kért kegyelmet és alig tudták lecsillapítani.

Nemes gyümölcsfák

kizárólag finom fajok,
Niemetz . csödtömégében.
Kapubejárát: III.,
Korona-utca 25 (3-as villamos végállomása)
(3308)

— **A negyedik áldozat.** Kölnből jelentik: Maibohn rendőrőrmester, aki tegnap a második Heidger banditával vívott harcban megsebesült, tegnap éjjel belehalt sebeibe. A Heidger-testvérek áldozatainak száma ezzel negyre emelkedett.

— **A bánsági Good-Templar-Rend** szombaton este félkilenc órakor az ipari munkaadók szindikátusának Jenőherceg-utca 20. szám alatt levő termében műoros estét rendez. Az estét nemzeti tánc vezeti be, majd előadnak egy román, egy magyar és egy német egyfelvonásos vígjátékot, közben pedig Grossmann József citerahangversenyt tart. Az előadást reggelig tartó tánc követi. Vasárnap délelőtt tíz órakor a Good-Templar-Rend a városháza dísztermében az érdeklődő közönség részére nyilvános előadást rendez. Az előadó Paarmann Henrik berlini főiskolai igazgató, aki az alkoholizmus elleni harcról, mint világhírdésről fog beszélni.

* **A Royal-kávéház-variété** októberi műsorában estéről-estére óriási sikert aratnak Pať és Patachon, kik a világ legjobb számai közé tartoznak, nagyszerű mókáikkal állandó kacagásban tartják a közönséget. A kitűnő D'Alvern nővérek egész új eredeti énekes táncszámaikkal, Over Grand akrobata mulatt partnernőjével, Ria Förster a csoda tánc-össillag és a török táneművész, valamint a nagyszerű kíséző műsor. A kávéházban Kálló Géza cigányzenekarával hangversenyez. A műsor kezdete pont 11 órakor. A bárban előadás után újabb mókák és táncok elsőrangú jazz-band kísérettel.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejzsappant, liliumpuddert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-noz”, I. Szentgyörgy-tér.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó. Hová sietsz? Villamoson akarsz menni? Ott a belvárosi mozi előtt akarsz fölszállani? Amott a megállóhely. Nem nehéz megtalálni. Este kivilágított hirdető oszlop. Valóban nagyszerű újítás. Reméljük, hogy a villamosvasut igazgatósága minden megállóhelyre ilyen oszlopot állít. Ez szép is és feltűnő is. És ami a fő: jövedelmező is. Van néhány száz megállóhelye a villamosnak a városban. Ezeket állítsanak föl hirdetőoszlopos megállóhelyjelzőket. Ezek évente legalább egy millió lejt fognak jövedelmezni. Biztos, hogy az igazgatóság ezt a jövedelmet a villamos kalauzainak, kocsivezetőinek és munkásainak bérjavitására akarja fordítani. Végre megtalálta a jószívét és belátja, hogy havi háromezeröttszáz leiből nem lehet megélni akkor, amikor ennél a vállalatnál van olyan, akinek havi hatvanezer lejt sem sok.

— **Selyemesempész állomásfőnök.** Crisan György, aki az aradmegei Farmaceala állomáson volt állomásfőnök, a múlt esztendőben nagyobb mennyiségű selyemnek Magyarországból való átcsempészésével próbálkozott. Azonban a határrendőrség emberei leleplezték és megindult ellene az eljárás. A vámmhatóság nagyszögű vámbírságra ítélte, az aradi törvényszékben pedig bűnvádi per folyik ellene. A temesvári vasuti üzemkezelőség fegyelmi bírósága is foglalkozott Crisan György ügyével és tegnap tartott ülésén a csempésző állomásfőnököt állásának elvesztésére ítélte.

— **Hiller Károly emlékezete.** Özvegy Hiller Károlyné, a Budapesten elhunyt Hiller Károly voltnyomdatulajdonos felesége, aki betegsége miatt nem utazhatott el férje temetésére, vasárnap délelőtt feltizenkét órakor elhunyt lelki üdvéért a józsefvárosi plébániatemplomban csendes misét mond.

LINOLEUM EBÉDLŐSZÖNYEG

Szmirna, utánzatban . . . lei 870—
Futószőnyeg jó minőség . . . „ 45—
Cocos futószőnyeg I-a . . . „ 170—

HAAS LIPÓT

linoleum- és szőnyegáruháza
TIMIȘOARA, Bul. Reg. Ferdinand 5.

Pucher András Cserépkályhagyár

Timișoara-Iosefin
Strada I. C. Bratianu No. 6
Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár
Cserépkályha és kandallókban
Tűzhely és tűzhelycempék
fehér és különböző más színben
Fayence-falburkolati lapok
Keramik-padlólapok
Chamottetégla és 2358
Chamottelisz.

Értesítések

Alkalmazás

Lakás- és munkásnőket keresünk, akik férfiruha-varrásban jártasak. **Hermi Hermann és fia, Józsefváros,** Bössuth L. u. 29. (3242)

Allást keres

Elektronikus onkológus állást keres. Cimeket „Ügyes” jelíggel a kiadóba kérek. (3236)

Adás-vétel

Érdemes lámpa és hálószoba csillár jókarban jutányos áron sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (2192)

Állásban lévő férfiruhák, férfi téli- és átmeneti kabát és finom őszi nőiruhák, női télikabát olcsón kapható. Cim a kiadóban. (6000)

Érdemes fekete zako öltöny, átmeneti- és télikabát középemelésű férfi- és női ruhák eladó. Dózsa-u. 18. földsz. (3237)

Érdemes házhelyek kaphatók az erdő- és mezővárosi szőlőkben. Egy évi bérletre is. Érdeklődni III. ker. Mühle Nimos-u. 24 a. Andrassy-nál. (3207)

Érdemes bélyeg. Veszek régi bélyegeket gyűjteményeket. Krizsány, Baile Merculane. (3137)

Motorkerékpárok javítása

autógénhegesztés, motor-kerékpárok garagirozása, gummi és olaj, új és használt motorkerékpárok. Raleigh-motorkerékpárok vezérképviselője:

KATZKY
Belváros Str. Mercy 10
ország legmodernebb javítóműhelye

Érdemes és tölgyfaebédítő olcsón Sieblá butorgyárban, Timisoara II. Avirda-u. 21. Telefon 6 99. (2423)

Érdemes jókarban lévő Ford-kamion, 27 típus, eladó. Cim: Orsova, Matic. (3245)

Érdemes stálos-szerszám gyalupad nélkül eladó. Cim: Fratelia, VII u. 15/a. (3246)

Érdemes férfi-bunda opozon-galérral majdnem új eladó. Cim a kiadóban. (3253)

Lakás

Érdemes önbejárható csinosan butorított tiszta utcai szoba magányos embernek nov. 1-ére kiadó. Cimeket a kiadóba kérek „Tiszta jelíggel”. (3247)

Érdemes tiszta csinosan butorított szoba fürdőszobahasználattal 1-2 szobás tisztviselőnek vagy urnak nov. 1-ére kiadó. Cim a kiadóban. (3247)

Érdemes szobás modern lakás kiadó. Börszobát Leitenbor utóda, Ujşabad utca. (3252)

Különféle

Érdemes ékei figyelmébe! Intelligens nő keresi lakását. Fogad egész nap. Timisoara-Józsefváros, Hunyadi-utca 6. földszint ajtó 6. Nap vendéglő épületében új épület. (3134)

A XX. század

csodája a valódi His Masters Voice gramofonok óriási választékban. Grammofonlemez a világ összes művészeitől. Kedvező fizetési feltételek. Autorizált képviselő:

KATZKY
Timisoara, Str. Mercy 10.

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: Gábor Emil

(Folytatás).

29

A vonat egyszerre csak befutott a temesvári pályaudvarra. Ott sokan szállottak ki, viszont a kiszállott utasok helyébe mások jöttek. Amíg a vonat a temesvári állomáson állott, addig nem mert volna a világot sem a peron felé tekinteni. Attól tartott, hogy ott valamely barátját ismerné föl, aki észrevenné. Ezt pedig nem akarta. Ismerőseivel és barátjaival mindenkorra végzett. Ugy vélte, hogy azokkal már csak a túlvilági életben találkozhatnak.

Mikor azonban a vonat megindult, akkor tekintetét a város felé fordította. Még egyszer látni akarta — ha nem is teljesen közelről — az ismerős házakat és utcákat. Hiszen a néhány esztendő, amelyet Temesvárott töltött, olyan sok kedves emlékekkel volt teli.

Éppen, dél volt, amikor a vonat megérkezett Lugosra.

Szednitzky Tádé gróf, a harmadosztályú utas, — így nevezte el keserű szájírával önmagát — kiszállott a vonatból és egy csomó más utas tömegében megindult a városba. Bent a város szívében meglátott egy vendéglőt és akkor egyszerre észbe jutott, hogy előző nap este óta nem evett.

Bement a vendéglőbe és alaposan megebédelt.

Mikor jóllakott, új erőt érzett magában. Hívta a fizető pincért és mikor a számláját kiegyenlítette, alig néhány fillér maradt a zsebében. Hogy ennyi se legyen, ott hagyta a pénzt az asztalon borralalónak a személyzet részére.

Tudta, hogy hamarosan lesz pénze. Értékes aranyórája és drága gyémántgyűrűje még vele volt. És amikor a vonatról befelé jött a városba, mielőtt a vendéglő elé érkezett volna, látott egy üzletet, amelynek cégfóliáira hirdette, hogy az zálogház.

Szegényebb sorsu tisztársai, akik csak a fizetésükre voltak utalva, nem egyszer beszéltek kedélyeskedve, hogy micsoda pompás intézmény a zálogház. Ha valamely kislánynak virágot, vagy cukorkát akartak küldeni és nem volt pénzüik, a legényüket valamely értéktárggyal egyszerűen csak a zálogházba menesztették és volt mindjárti pénz.

Most aztán ő is igénybe veszi a zálogházat.

Mikor odaérkezett, a zálogház még zárva volt. Megnézte az óráját, még csak félkettő volt. Kettő előtt alig nyitják fel a zálogházat, — gondolta. Le és föl sékált a lugosi utcákon és amikor két óra volt, beállított a zálogházba.

Odament az egyik rácsos ablak elé és átnyújtotta óráját és gyűrűjét.

A zálogos megnézte, megforgatta a tárgyakat, aztán kijelentette:

— Hétszáz koronát adhatok rá.

— Kérem, — felelte Szednitzky gróf és észbe villant, hogy mai körülményei között számára ez egész vagyont jelent.

— Tessék várni, amíg a cédulát kiállítják.

Aztán mégis újabb tárgyakat vett át, mert Szednitzky után egyre-másra jöttek a megszorult emberek, hogy a zálogházban egy kis pénzhez jussanak.

Elgondolta, hogy milyen jó lesz, ha most egyszerre hétszáz koronája lesz. Keres valami olcsó fogadót, ott pár napig pihen, amíg fölzaklatott idegrendszere helyre jön és aztán majd nyugodtan hajlja végre az öngyilkosságot, amelyre magát elhatározta és amelyet most már végre is kell hajtania.

— Ki kapja a hétszáz koronát. —

kérdezte egy másik tisztviselő egy másik rácsosablaknál.

Szednitzky Tádé gróf azonnal jelentkezett.

— Én.

— Mi a neve kérem?

— A nevem?

Hát megmondja az igazi nevét? Azt a világ minden kincseért sem teheti. Azért hát hazudott.

— Schreiber Károly.

— Kérem az igazolványait.

— Micsoda igazolványokat?

— Miután én önt nem ismerem és mivel nagyobb értékű tárgyakat zálogosított el, szükséges felírnom a nevet, mert esetleg a tárgyak nem igaz uton is juthatnak hozzá. Ez az előírás.

— Ninesenek nálam a személyazonosságai igazolványaim. — hazudta Szednitzky.

— Akkor legyen szives és hozza el azokat, vagy pedig hozzon két tanult, akik önt ismerik.

— Uram, ebben a városban idegen vagyok, honnan hozzak önnek két tanult? Vagy, hogyan utazzak haza az igazolványaimért? Hiszen ezeket a tárgyakat éppen azért akarom elzálogosítani, mert ninesen pénzem. Elégdjék meg azzal, hogy becsületszavamra kijelentem önnek, hogy ezek a tárgyak nem lopottak és hogy valóban az enyémeik.

A zálogos nevetett.

— A becsületszóra való kijelentés elég lehet katonatisztek között, de a zálogházban nem elegendő.

— Hát ha nem kaphatom meg a pénzt, akkor kérem vissza a tárgyaimat.

— Sajnálom, ezt a kívánságát nem teljesíthetjük. Ami egyszer ide be van írva, azt csak személyazonossági igazolvány alapján adhatjuk ki. Egyszerű cédulát adhatok önnek, hogy a tárgyakat öntől átvettük, de sem azokat nem adhatom vissza, sem pedig pénzt nem adhatok.

Szednitzky Tádé gróf köszönt és kiment a zálogházból.

Most aztán minden fillér nélkül állott a világban.

Pedig még lett volna kedve egy-két napig élni.

De már nem teheti.

Meg kell halnia még ma.

Most már a szükség, a pénztelenség kényszeríti arra. Annyira sínesen már, hogy ójszakára szállást fogadjon magának, vagy hogy egy darab kenyeret vásároljon, ha megéhezik.

Tegnap még irtózatot attól a gondolatától, hogy a szabad mezőn kelljen az öngyilkosságot végrehajtani. Ma már nem is volt más választása.

Emlékeztet rá, egyszer járt erre, hogy Lugos közelében van egy barát-ságos kis erdő. Bájos hely és igen alkalmas az öngyilkosságra.

(Folyt. köv.)

Lapárusítók

magas jutalékkal felvételnek

Szt. György-tér 4.

MEGJELENT

A MAGYAR DEKAMERON

Második kiadása!

Az erdélyi könyvpiac szenzációja, Szigethy József szerkesztésében Kolozsvárott a

ZENEI, MŰVÉSZI ÉS IRODALMI DEKAMERON

Tartalma:

Zeneművészek, magán- és hangversenyénekesek, operaház és a magyar színház művészeinek arcképes életrajzai. 100 magyar író szépirodalmi műve. A dalosszövetség vezetőinek csoportképei. Remek kiállítás! Gazdag illusztráció! 2230

Könyvkereskedőknél nem lesz árusítva!

Utánvétellel küldi Szigethy József szerkesztő, Cluj, Kereszt-utca 2. Leszállított árban 500 lei helyett csak 300 lei 2230

Olvassa

mindennap

a „Déli Hirlapot”

Déli Hírlap

1928 OKTÓBER 28

LEGUJABB

VI. ÉVF. 252. SZÁM

Levágott véres fejek szétronszolt testek, megcsonkított kezek és lábak heverték a halálvonal romjai alatt

Temesvár, okt. 27.

A halálvonal utasai tegnap este kevéssel kilenc óra előtt érkeztek meg a temesvári állomásra. A szerencsétlenül járt Szimplon megmaradt kocsijaiból új szerelvényt állítottak össze és ez a vonat a rendes úton Orsován keresztül érkezett meg a józsefvárosi állomásra. A perronon számos izgatottan várakozó családtag leste a vonat érkezését. A rettenetes katasztrófát szerencsésen túlélték a következő temesvári utasok, akik tegnap este haza is érkeztek. Ezek: H e s s József vasúti felügyelő, L ó w b e e r Béla, a Dura-gyár igazgatója, P o l i t Beba dr., S e h ö n b e r g Ignác devizőr, P o l l á k Samu ügynök és még néhány temesvári utas, továbbá F r a n k József aradi ékszerész. Az utasok között volt R a c o v e a n u bukaresti ezredes, aki Párisba készült.

A szemtanu élénkségével és a katasztrófa részleteinek friss birtokában P o l i t Beba asszony, P o p o v i e s Milán dr. volt temesi főjdbirtokos első felesége, a következő leírást adta a Déli Hírlapnak a szerencsétlenségről.

— Az összeütközés reggel három óra tíz perckor történt. Az éj sötétjében a nagyszabeni gyorsvonat körülbelül tizenkét kilométeres sebességgel, a mi vonatunk, a Szimplon, pedig mintegy husz kilométeres sebességgel haladt a pályán. Recia állomás előtt a kanyarodónál, ahol a váltószervezet működik és ahol a Szimplonnak át kellett volna futni az első vágányra, ott történt a szerencsétlenség. Az összeütközés pillanata leírhatatlan volt.

A két hatalmas mozdony rettenetes recsegéssel egymába furódott és már a következő pillanatban rémes jajveszékés, sírás és fülnek szinte kibírhatatlan halálhörgés töltötte be a levegőt.

A esodával határos véletlen műve volt, hogy a két mozdonyvezető, valamint a fűtők életben maradtak. A Szimplon mozdonya, az utána következő podgyászkoesi és az ehhez csatolt párisi hálókocsi darabokra zúzódtak.

Ennek a hálókocsinak tizenkét utasa közül öt szörnyethalt. Közöttük volt R o c c a mérnök családja is. A hálókocsi hét utasa súlyosan megsebesült. A Szimplonnak más halottja és sebesültje nem volt és így egyetlen temesvári utast sem ért baj. Annál borzasztóbb volt azonban a nagyszabeni gyorsvonat utasainak végzete. A gyorsvonat podgyászkoesi után következő harmadosztályú személykocsi legtöbb utasa életét veszítette. Ezeknek legnagyobb része érettségizett diák volt, akik Bukarestbe utaztak az egyetemre való beiratkozás céljából. Több szabadságos katona is itt veszítette életét.

Általában a halottak és sebesültek kilencven százaléka ennek a kocsinak és a szabeni gyorsvonat többi utasainak sorából került ki.

Levágott fejek, szétronszolt törzsek, megcsonkított kezek és lábak feküdtek a torlaszok mentén és a vasúti kocsi romjai alatt. A mentési munkálatokat első sorban P e t r e s c u dr. bukaresti katonai orvos irányítása mellett maguk az utasok végezték. Ebben hőies készséggel segítettek R a c o v e a n u ezredes, T a r t a r e a n u alezredes, akit most neveztek ki Párisba katonai attasénak, R ó g g i é és S a l a m o n lugosi lakások. Reggel öt óra volt, amikor

Slatináról megérkezett O r e s a n u Mária dr. orvosnő egy század egészségügyi katonával, az első segélyvonat pedig reggel félnyolc órakor érkezett meg Krajováról.

A megmenekült utasok között volt H e s t e r newyorki kereskedő, aki üzleti ügyekből kifolyólag tartózkodott Bukarestben. Ebben a rémes helyzetben ő volt az egyetlen, ki amerikai hiedegvérét nem vesztette el. Amikor a romok alól kimentették, első dolga volt, megnézni, hogy megvan-e a tízezer dolláros csekkje. A szerencsétlenségnek tegnap délig

huszonhét halott és negyvenöt súlyosan sebesült áldozata volt, de az utóbbiak közül tíznek az állapota olyan, hogy életbenmaradásához aligha van remény.

A mi vonatunk a szerencsétlenség színhelyéről tegnap délelőtt tizenegy órakor indult el Temesvár felé és ez a kilenc órai késés képezi életem legborzalmasabb emlékű szakaszát.

A halálvonalon utazott A n g o r i o milánói lelkész is, aki látogatóban volt Bukarestben. Ő is megmenekült és a szerencsétlenség első pillanatától kezdve bátorító szóval és lelki vigasszal látta el a haldoklókat. A haldoklóknak feladta az utolsó kenetet, a meghaltak fölött pedig imát mondott.

Két temesvári diák

is szerepel a budapesti tüntetések elítéljei között

Budapest, október 26.

A budapesti, szegedi, debreceni és pécsi egyetemeken tegnap helyreállott a rend. Az egyetemeken csend uralkodott és a legkisebb incidens sem fordult elő. Mindazonáltal az egyetemet még nem nyitották meg újra és ezzel néhány napot várnak. Egyes lapoknak ama hírei, hogy H e i m pécsi egyetemi tanárt, az egyik klinika igazgatóját tetteleg inzultálták volna, nem felelnek meg a valóságnak.

A budapesti rendőrbírósg most itélkezett az utcai tüntetések alkalmából előállított fiatalemberek fölött. Ezek között két temesvári diák is van. Az egyik első éves orvostanhallgató, a másik pedig az iparművészeti főiskola növendéke. A többi elítéltek Szigeti István, Bogdy Gyula, Gáspár Imre, Frank Vilmos, Sulyár József és Lausfeld László joghallgatók, Osepery László színinövendék, továbbá tizenkét magánhivatalnok és iparos. Valamennyit tíz-tíz pengő pénzbüntetésre ítélték. Mindannyian megnyugodtak az ítéletben.

A Magyar Távirati Iroda illetékes helyen nyert értesülés alapján kijelenti, hogy azok a hírek, melyek szerint a kultuszminiszter rendeleteleg utasította az egyetemetek hatvannál több hallgatóinak a felvételére, légből kapottak. Mindössze tizenkét jelesen érettségizett hallgatóról van szó, akiket a létszámon túl vettek föl.

TITULESCU ELFOGLALJA LONDONI ALLÁSÁT. Londonból táviratozzák: A Daily Telegraph jelenése szerint Titulescu volt román külügyminiszter a jövő héten visszaér Londonba és újból elfoglalja követi állását.

MÉG MINDIG A JÓVÁTÉTEL. Párisból jelentik: Parker Gilbert látogatásai a különböző európai metropolisokban azt eredményezték, hogy rövidesen megalakítják a Népszövetség szeptemberi ülészakán tervbe vett szakértői bizottságot, amelynek feladata a jóvátételek végleges elintézésének tanulmányozása. A bizottság Párisban fog ülésezni.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'14 1/2 Párisban 15'61

Temesvári magánárfolyamok 1928 október 27-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdaság. Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Angol font: 805'00—805 1/2—806'00—, dollár: 165'50—165'70—164'75, dinár 2'92— külföldi, 2'89 belső, 2'89 effect, hollandi forint 66'6'66'70—66'70, francia frank 6'48 6'51—6'50 olasz lira 8'68—8'70 8'70 cseh kor.: 4'92'00 4'92 1/2—4'93 német márka 39'55 39'58—39'60, osztrák schilling 23'31—23'36 23'40, magyar pengő 28'93—28'97—29'20, svájci frank: 31'94—31'97—39'70.

Terményárak:

Buza 700, ótengeri 920, uttengeri 640, zab 610, korpa 520, napraforgómag 6'0, árpa 645 lei száz kilogrammonként.

Elvállal

ELASTICA GUMMIIPAR

IV., CSILLAG-U. 60
(Régi papírvár)

GALOCSNIK ÉS HOCIPÓK

szakszerű javítását a legolcsóbb árak mellett, valamint a következő gyűjtőhelyeken:

Gyárvaos:
P. Schojbert, divatruház,
Fő-utca

Belváros:

N. Bernstein, Cipőüzlet, Hunyadi-utca

Józsefváros:
Popper, Linoleumüzlet
(Kobelt ház)